

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ Х МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE X INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 27–28 жовтня 2022 р.

Харків
2022

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор

Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент

Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон.наук, ст. викладач

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 30.11.2022 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. 27-28 жовтня 2022р. Відп.за випуск Н.В.Алексєєнко. — Харків : Мачулін, 2022. — 284 с..

ISBN 978-617-8195-30-4

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-30-4

© Авторський колектив, 2022

© Мачулін, худ. оформлення, 2022

сформованих ідентичностей окремих націй. Важливим інструментом створення загальноєвропейської ідентичності і, одночасно, - запорукою функціонування нових ціннісних орієнтацій є розвиток освіти та культури, спрямованих на трансляцію уявлень про багатомірність, багатоваріантність в усвідомленні соціально-культурних феноменів різних націй.

Крім ідентичності неабиякий вплив на становлення та розвиток євро інтеграційних процесів в галузі культури мають такі виміри як: соціокультурний простір, ціннісний простір, ментальність, часовий і соціально-рольовий компоненти. Усі ці виміри перетворюють індивідуальну та колективну свідомість в напрямку резонування з пріоритетами європейської інтеграції, формують нове культурне утворювання, яке складає базис для економічного, правового, та політичного співробітництва Європейського союзу.

Список використаних джерел

1. Європейська інтеграція та національна ідентичність: інституційний і ціннісний виміри //Матеріали II Українсько-польського форуму (12-13 травня, 2016 р, м. Львів). – Львів : Olszlyn: «ПП Сорока», 2016 р. – 495 с.

КОММЕДАЛ О., *фахівець з комп'ютерних систем та моделювання бізнес-процесів, диспетчер баз даних нафтогазових інформаційних систем, Норвезька нафтова дирекція*

м. Ставангер, Норвегія

КОНЦЕПЦІЯ ГЛИБИННОЇ ЕКОЛОГІЇ АНРІ НЕССА

Одним з видатних норвезьких філософів ХХ століття є Анрі Несс, перші роботи якого були присвячені проблемам мовної інтерпретації. Водночас в історію філософської думки він увійшов як автор концепції

глибинної філософії та засновник течії с такою самою назвою (1972 р.). Підґрунтям глибинної філософії є ідеї Б. Спінози, Г. Д. Торо, Дж. Мюіра, А.Леопольда, Р. Карсон. Вона біла поєднанням захоплень науковця – філософії та екології й ґрунтується на двох основних ідеях.

Перша полягає в необхідності докорінного перегляду ставлення людини до навколишнього середовища та переосмислення взаємовідносин з природою (живою та неживою). Звичайна екологія є антропоцентричною, продукуючи ставлення до навколишнього середовища з позиції його підпорядкування людським потребам. Звичайні екологи, як стверджував А. Несс, зосереджені на мінімізації наслідків діяльності людини на природу, але все одно транслюють ідею того, що людина є вищою за інших живих істот. Філософ же наполягає на тому, що будь-яка жива істота має власну цінність (тобто комар та людина мають однакові права на життя, і є однаково цінними для середовища). Будь-яка частина природного середовища важлива, в тому числі й земля, повітря, корисні копалини, вода, рослини, комахи, раби, птахи та звірі. Саме тому подолання екологічних проблем людства на сучасному етапі потребує не технологічних, а світоглядних змін – змін в свідомості людей, наслідком яких стане усвідомлення цінності інших форм життя (а не тільки їх використання у якості ресурсів) незалежно від їхньої корисності для особи.

Друга ідея підкреслює той факт, що людина є невід’ємною частиною природного середовища, однією істотою з-поміж інших, а всі живі істоти є взаємопов’язаними частинами спільного єства. Саме тому людина має захищати все, що існує на Землі, так само як захищала би себе або свою родину. Головною передумовою здійснення такого захисту філософ вважає повернення до більш простого образу життя, зменшення залежності від матеріальних речей, які сприяють забрудненню природи та її руйнуванню.

А. Несс сформулював вісім основних принципів глибинної екології (1984р.), які викладені у його роботі «Deep Ecology: Living As If Nature Mattered»: 1) благополуччя та процвітання людського та нелюдського життя на Землі мають цінність самі по собі, вони не залежать від корисності нелюдського світу для досягнення та реалізації людських цілей; 2) багатство та різноманітність форм життя сприяють реалізації цих цінностей; 3) людина не має права зменшувати різноманітність нелюдських форм життя, окрім як для задоволення життєво важливих потреб; 4) втручання людини у розвиток форм життя нелюдського світу є надмірним, до того ж ситуація швидко погіршується; 5) розквіт людського життя та культур сумісний зі значним скороченням чисельності населення, розквіт нелюдського життя потребує цього скорочення; 6) політичні зміни у ставленні до екологічних проблем є вкрай важливими, і мають торкатися також економічних, технологічних та ідеологічних структур суспільства; 7) ідеологічні зміни мають бути спрямовані на розвиток здатності цінувати якість життя, а не прагнути досягнути більш високого рівня життя; 8) особи, які згодні з викладеними пунктами, мають прямо чи опосередковано спробувати здійснити необхідні зміни.

Концепція глибинної філософії А. Несса викликала жваву дискусію не тільки серед філософів, але й серед екологів, політиків та представників різних громадських рухів. Одні з захопленням підтримували його ідеї, спрямовані на зменшення шкоди, що заподіяна людством нашій планеті. Інші – критикували за неоднозначність та загальність формулювань, відсутність чіткого стратегічного плану змін, непрогнозованість наслідків (особливо для країн, які є економічно відсталими та безпосередньо залежать від використання ресурсів навколишнього середовища). Водночас беззаперечним є факт того, що концепція норвезького філософа є взірцем застосування мультидисциплінарного підходу до осмислення нагальних проблем людства.

ЗМІСТ

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	
АБАШНІК В.О. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА У НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ 19-ГО СТОЛІТТЯ	6
АБАШНІК У.В. «АНАТОМІЯ» (1999): МІЖ ФІЛЬМОМ ЖАХІВ ТА ВЧЕННЯМ ГІППОКРАТА	11
АСМУТ Х. СИМВОЛІЧНІ ФОРМИ ЕРНСТА КАССІРЕРА (1874– 1945)	15
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. ЛЮДИНА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ВОРОГИ ЧИ ДРУЗИ?	21
БЛИЗНЮК Л.М. МОВНА СУГЕСТІЯ ЯК НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РИТОРИКИ	25
БЛИЗНЮК Л.М., ВАРЛАМОВА А. СЕМАНТИЧНІ БАР'ЄРИ КОМУНІКАЦІЇ	27
ВОЛОШИНА О.М., НЕШКО С.І. СИНТАГМАТИКА ТА ПАРАДИГМАТИКА	30
ГОНЧАР В.В., ВЕРЕТЕЛЬНИКОВА Н. А., БАТУЛІН Д. С. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	31
ГОНЧАРОВ С. О. МЕТАФІЗИКА Ю. В. МАМЛЄЄВА ЯК ПРОДОВЖЕННЯ ТРАДИЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ФІЛОСОФІЇ: ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	33
ДАНІЛ'ЯН В.О. СИНДРОМ «ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ» В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО ТА МЕТОДИ ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ	36
ДАНІЛ'ЯН В.О., РУДЬ Ю.С., МИРОНЧУК І.О.	39

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ	
ЄСИПОВА К.О. КТЕСІБІЙ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ – БАТЬКО ПНЕВМАТИКИ	41
ЗАГРІЙЧУК І. Д. ВИПРОБУВАННЯ ФІЛОСОФІЇ ВІЙНОЮ	45
КІПЕНСЬКИЙ А.В., ПОНОМАРЬОВ О.С., ЧЕБОТАРЬОВ М.К., ХАРЧЕНКО А.О. ОНТОЛОГІЧНІ ВЕКТОРИ ФЕНОМЕНУ УПРАВЛІННЯ	48
КОЛЕСНИК К.Е., КРАВЕЦЬ А.М МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬЯНС ЦИВІЛІЗАЦІЙ ООН (UNAOC)– ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ	52
КОЛИЧЕВА Т.В. ФІЛОСОФСЬКИЙ ЗМІСТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	58
КОММЕДАЛ О. КОНЦЕПЦІЯ ГЛИБИННОЇ ЕКОЛОГІЇ АНРІ НЕССА	60
КРАВЧЕНКО О.О., НЕШКО С.І. ІДІОЛЕКТ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАУКАМИ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	63
ЛУЧКО О.Р., ДОВЖЕНКО С.С. ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	64
МОСКВІН Я. В. ЛЮДИНА І БОГ ПІСЛЯ ДЖ. ПІТЕРСОНА ТА С.ЖИЖЕКА	68
НОС Н.М. КОНФЕСІЙНИЙ СТИЛЬ: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК	71
НОТЧЕНКО Д.А. ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ	73
ПАНКОВ Г. Д. РОЗДУМ ПРО ПЛОТЬ ЯК РОЗДУМ ЛЮДСЬКУ ДОЛЮ У ТВОРЧОСТІ Г. СКОВОРОДИ	76

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф.
27-28 жовтня 2022 р.

Reports of the X International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск Н.В.Алексееенко.

Підписано до друку 16.11.2022. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. № 2112

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.